

TÉMY NA RIGORÓZNE PRÁCE V ŠTUDIJNOM PROGRAME ŠPECIÁLNA PEDAGOGIKA A PEDAGOGIKA MENTÁLNE POSTIHNUTÝCH

2026/2027

Uchádzač si vyberá z tém, ktoré sú súčasťou zoznamu. Návrh vlastnej témy je možný len po konzultácii s predsedom komisie pre rigorózne konanie a zaslaní dizajnu výskumu.

- 1. Analýza nácviku pracovných zručností u žiakov s poruchou autistického spektra v špeciálnej základnej škole / Analysis of work skills training in pupils with autism spectrum disorder.** *Anotácia:* Témou rigorózneho výskumu je analýza postupov zameraných na nácvik pracovných zručností u žiakov s poruchou autistického spektra v špeciálnej základnej škole. Výskum: Kvalitatívna forma výskumu, v rámci ktorej budú rozpracované pozorovacie hárky zamerané na rozvíjanie pracovných zručností u žiakov s poruchou autistického spektra. Cieľom je analyzovať nácvik pracovných zručností u žiakov s poruchou autistického spektra.
- 2. Analýza postupov zameraných na vyvodzovanie gramatického učiva prostredníctvom vizualizácie u žiakov s poruchou autistického spektra / An analysis of practices aimed at eliciting grammatical learning through visualization in students with autism spectrum disorder** *Anotácia:* Témou rigorózneho výskumu je analýza postupov zameraných na vyvodzovanie gramatického učiva prostredníctvom vizualizácie u žiakov s poruchou autistického spektra. Výskum: Kvalitatívny výskum, v rámci ktorého bude navrhnutý a overený materiál zameraný na vyvodzovanie gramatického učiva prostredníctvom vizualizácie u žiakov s poruchou autistického spektra. Ďalej bude použitý pološtruktúrovaný rozhovor. Cieľovou skupinou výskumu budú pedagógovia, ktorí vyučujú žiakov s poruchou autistického spektra. Získané rozhovory budú podrobené transkripcii a následne bude každý rozhovor rozanalyzovaný otvoreným kódovaním.
- 3. Analýza postupov zameraných na vyvodzovanie gramatického učiva u žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia / An analysis of grammar elicitation practices for students with mild intellectual disabilities.** *Anotácia:* Témou rigorózneho výskumu je analýza postupov zameraných na vyvodzovanie gramatického učiva u žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Výskum: Kvalitatívny a kvantitatívny výskum, v rámci ktorého bude použitý dotazník a pološtruktúrovaný rozhovor. Cieľovou skupinou výskumu budú pedagógovia základných a špeciálnych škôl, ktorí vyučujú žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Získané rozhovory budú podrobené transkripcii a následne bude každý rozhovor rozanalyzovaný otvoreným kódovaním. Údaje z dotazníka budú spracované štatistickými metódami.
- 4. Analýza prínosu záujmových aktivít k sociálnej inklúzii žiakov s mentálnym postihnutím v školskom prostredí/Analysis of the Contribution of Extracurricular Activities to the Social Inclusion of Students with Intellectual Disabilities in the School Environment.** *Anotácia:* RP sa zameriava na význam záujmovej činnosti ako nástroja podpory sociálnej inklúzie a rozvoja sociálnych kompetencií žiakov s mentálnym postihnutím. Teoretická časť objasňuje záujmové aktivity, princípy inklúzie, špecifiká edukácie žiakov s mentálnym postihnutím a ich sociálne začleňovanie. Empirická časť analyzuje mieru zapojenia žiakov do záujmových činností, ich prínos pre rozvoj sociálnych a komunikačných zručností a tvorbu rovesníckych vzťahov. Zároveň identifikuje faktory ovplyvňujúce úspešnosť inkluzívnych voľnočasových aktivít.

Výsledky majú prispieť k efektívnejšiemu plánovaniu inkluzívnych záujmových aktivít v škole. *Výskum:* cieľom empirickej časti je posúdiť prínos záujmových aktivít pre sociálnu inklúziu žiakov s mentálnym postihnutím. Výskum sa zameriava na mieru ich zapájania do aktivít, rozvoj sociálnych a komunikačných kompetencií, budovanie rovesníckych vzťahov a participáciu na živote školy. Súčasťou je identifikácia faktorov, ktoré podporujú alebo obmedzujú realizáciu inkluzívnych záujmových činností z pohľadu pedagógov, vychovávateľov a rodičov. Dáta budú získané prostredníctvom dotazníkov, pozorovania, pološtruktúrovaných rozhovorov a prípadových štúdií. Výsledky budú slúžiť na formulovanie odporúčaní pre zlepšenie organizácie záujmovej činnosti v inkluzívnom prostredí.

5. **Analýza procesu učenia sa cudzieho jazyka u rómskych žiakov** / Analysis of the process of learning a foreign language among Roma students. *Anotácia:* Teoretická časť práce sa venuje špecifikám rómskej komunity v kontexte vzdelávania, so zameraním na osvojovanie si cudzieho jazyka. Zdôrazňuje sociokultúrne faktory, jazykové prostredie, bilingvizmus a rozdiely v jazykových kompetenciách medzi materinským jazykom a vyučovacím jazykom školy. Empirická časť skúma možnosti a limity učenia sa cudzieho jazyka u rómskych žiakov. Cieľom je identifikovať podporné stratégie a bariéry, ktoré vplyvajú na ich jazykové napredovanie. Na základe zistení je navrhnutý redukčný program, ktorý zohľadňuje kultúrne a jazykové špecifiká rómskych žiakov. Výstupom sú odporúčania pre špeciálneho pedagóga a učiteľa cudzieho jazyka, zamerané na inkluzívne prístupy a podporu rovnakých príležitostí vo vzdelávaní.
6. **Analýza procesu učenia sa cudzieho jazyka u žiaka s dyspraxiou** / Analysis of the process of learning a foreign language in a student with dyspraxia. *Anotácia:* Teoretická časť práce objasňuje špecifiká dyspraxie a ich dopad na proces učenia sa cudzieho jazyka. Zameriava sa najmä na oslabenie motorického plánovania, koordinácie a organizácie činností, ktoré môžu ovplyvňovať hovorený prejav, artikuláciu a písomný výkon. Empirická časť skúma možnosti a limity učenia sa cudzieho jazyka u žiaka s dyspraxiou. Na základe zistení je zostavený redukčný program, ktorý pomáha znižovať bariéry v jazykovom učení. Výsledkom sú odporúčania pre špeciálneho pedagóga a učiteľa cudzieho jazyka, ktoré podporujú efektívnu výučbu prispôbenú individuálnym potrebám žiaka.
7. **Analýza špecifik osvojovania pracovných zručností v predmete pracovné vyučovanie u žiakov s mentálnym postihnutím** / Analysis of the Specifics of Acquiring Work Skills in the Subject of Work Education among Students with Intellectual Disabilities. *Anotácia:* Témou rigoróznejšej práce je analýza špecifik osvojovania pracovných zručností u žiakov s mentálnym postihnutím v predmete pracovné vyučovanie. Teoretická časť bude zameraná na charakteristiku pracovného vyučovania, jeho význam v edukácii žiakov s mentálnym postihnutím a špecifiká osvojovania pracovných postupov a zručností s prihliadnutím na individuálne schopnosti a potreby žiakov. Výskumná časť bude orientovaná na analýzu vyučovacích postupov a stratégií využívaných pedagogickými zamestnancami pri osvojovaní pracovných zručností žiakov. Výskum môže byť realizovaný kombináciou kvalitatívnych a kvantitatívnych metód, napríklad prostredníctvom dotazníka a pološtruktúrovaného rozhovoru s učiteľmi základných a špeciálnych škôl. Kvalitatívne údaje získané z rozhovorov budú podrobené transkripcii a následnej obsahovej analýze alebo otvorenému kódovaniu, kvantitatívne údaje budú spracované prostredníctvom vhodných štatistických metód. Empirická časť môže byť doplnená o návrh konkrétnych vyučovacích postupov alebo pracovných úloh, ich implementáciu v edukácii a následnú analýzu ich využiteľnosti pri rozvíjaní pracovných zručností a samostatnosti žiakov.

8. **Analýza špecifik osvojovania si učiva v predmete fyzika prostredníctvom vizualizácie u žiakov s poruchou autistického spektra / An Analysis of the Specifics of Learning Physics Through Visualization Among Students with Autism Spectrum Disorder.** *Anotácia:* Témou rigorózneho práce je analýza postupov zameraných na vyvodzovanie osvojovania si učiva v predmete fyzika u žiakov s poruchou autistického spektra prostredníctvom vizualizácie. Výskum: Kvalitatívny a kvantitatívny výskum, v rámci ktorého bude použitý dotazník a pološtruktúrovaný rozhovor. Cieľovou skupinou výskumu budú pedagógovia základných a špeciálnych škôl, ktorí vyučujú žiakov s poruchou autistického spektra. Získané rozhovory budú podrobené transkripcii a následne bude každý rozhovor roznalýzovaný otvoreným kódovaním. Údaje z dotazníka budú spracované štatistickými metódami. Taktiež môže empirická časť obsahovať konkrétne návrhy vyučovacích hodín, ktoré budú implementované v praxi a následne budú podrobené analýze.
9. **Analýza špecifik osvojovania si učiva v predmete fyzika u žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia / Analysis of the specifics of learning in the subject of physics among students with mild mental disabilities.** *Anotácia:* Témou rigorózneho práce je analýza postupov zameraných na vyvodzovanie osvojovania si učiva v predmete fyzika u žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Výskum: Kvalitatívny a kvantitatívny výskum, v rámci ktorého bude použitý dotazník a pološtruktúrovaný rozhovor. Cieľovou skupinou výskumu budú pedagógovia základných a špeciálnych škôl, ktorí vyučujú žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Získané rozhovory budú podrobené transkripcii a následne bude každý rozhovor roznalýzovaný otvoreným kódovaním. Údaje z dotazníka budú spracované štatistickými metódami. Taktiež môže empirická časť obsahovať konkrétne návrhy vyučovacích hodín, ktoré budú implementované v praxi a následne budú podrobené analýze.
10. **Analýza špecifik osvojovania si učiva v predmete chémie u žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia / Analysis of the Specifics of Learning in Chemistry among Students with Mild Intellectual Disabilities.** *Anotácia:* Témou rigorózneho práce je analýza postupov zameraných na vyvodzovanie osvojovania si učiva v predmete chémie u žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Výskum: Kvalitatívny a kvantitatívny výskum, v rámci ktorého bude použitý dotazník a pološtruktúrovaný rozhovor. Cieľovou skupinou výskumu budú pedagógovia základných a špeciálnych škôl, ktorí vyučujú žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Získané rozhovory budú podrobené transkripcii a následne bude každý rozhovor roznalýzovaný otvoreným kódovaním. Údaje z dotazníka budú spracované štatistickými metódami. Taktiež môže empirická časť obsahovať konkrétne návrhy vyučovacích hodín, ktoré budú implementované v praxi a následne budú podrobené analýze.
11. **Analýza špecifik osvojovania si učiva v predmete chémie u žiakov s poruchou autistického spektra prostredníctvom vizualizácie / An Analysis of the Specifics of Learning Chemistry Among Students with Autism Spectrum Disorder Through Visualization.** *Anotácia:* Témou rigorózneho práce je analýza postupov zameraných na vyvodzovanie osvojovania si učiva v predmete chémie u žiakov s poruchou autistického spektra. Výskum: Kvalitatívny a kvantitatívny výskum, v rámci ktorého bude použitý dotazník a pološtruktúrovaný rozhovor. Cieľovou skupinou výskumu budú pedagógovia základných a špeciálnych škôl, ktorí vyučujú žiakov s poruchou autistického spektra. Získané rozhovory budú podrobené transkripcii a následne bude každý rozhovor roznalýzovaný otvoreným kódovaním. Údaje z dotazníka budú spracované štatistickými metódami. Taktiež môže empirická časť obsahovať konkrétne návrhy vyučovacích hodín, ktoré budú implementované v praxi a následne budú podrobené analýze.

- 12. Aplikácia prvkov muzikoterapie vo vyučovaní hudobnej výchovy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v inkluzívnom vzdelávaní/The Application of Music Therapy Elements in Music Education for Students with Special Educational Needs in Inclusive Education.** *Anotácia:* RP sa zameriava na využitie prvkov muzikoterapie vo vyučovaní hudobnej výchovy žiakov so ŠVVP v inkluzívnom vzdelávaní. Hudobná výchova má významný potenciál rozvíjať emocionálnu, sociálnu a komunikačnú oblasť žiakov, pričom muzikoterapeutické prvky môžu podporiť edukáciu žiakov s rôznymi typmi znevýhodnenia. Teoretická časť sa venuje špeciálnej didaktike hudobnej výchovy, princípom muzikoterapie a ich prepojeniu v inkluzívnom vzdelávaní. Empirická časť skúma efektivitu využitia týchto prvkov pri rozvoji komunikácie, emocionality, pozornosti a sociálnych interakcií žiakov so ŠVVP. Výsledky majú prispieť k rozšíreniu didaktických postupov hudobnej výchovy a skvalitneniu inkluzívnej praxe. *Výskum:* cieľom empirickej časti je analyzovať a overiť možnosti využitia prvkov muzikoterapie vo vyučovaní hudobnej výchovy žiakov so ŠVVP v inkluzívnom vzdelávaní. Výskum sa zameriava na sledovanie zmien v oblasti pozornosti, emocionálneho prežívania, sociálnych interakcií a komunikačných schopností žiakov po zaradení muzikoterapeutických aktivít do vyučovania. Realizovaný bude formou akčného výskumu alebo kváziexperimentu v inkluzívnej triede alebo skupine žiakov so ŠVVP. Dáta budú získané prostredníctvom pozorovania, pedagogickej diagnostiky, prípadových štúdií a rozhovorov s pedagógmi, doplnených o reflektívne záznamy učiteľa. Výsledky budú spracované kvalitatívne, prípadne kombinované s kvantitatívnymi ukazovateľmi, s cieľom identifikovať prínosy a limity muzikoterapie v hudobnej výchove.
- 13. Biblioterapeutický prístup ako súčasť rozvíjania žiaka s mentálnym postihnutím v škole /** *Bibliotherapy as a part of the development of pupils with mental disabilities in school.* *Anotácia:* Teoretická časť popisuje možnosti a limity biblioterapie v podmienkach špeciálnej školy. Výskum: Vytvoriť a overiť konkrétny špeciálnopedagogický program s využívaním biblioterapie (alebo prvkov biblioterapie) pri práci so žiakom s mentálnym postihnutím. Analýza musí byť zhodnocovaná kvantitatívnymi a/alebo kvalitatívnymi metódami výskumu. Súčasťou prílohovej časti práce môže byť aj fotodokumentácia (s akceptáciou podmienok vyplývajúcich z GDPR) z biblioterapeutických stretnutí.
- 14. Determinanty úspešnej inklúzie žiakov s poruchou autistického spektra v podmienkach základnej školy/Determinants of Successful Inclusion of Students with Autism Spectrum Disorder in Mainstream Primary Schools.** *Anotácia:* Rigorózna práca sa zameria na problematiku inkluzívneho vzdelávania žiakov s poruchou autistického spektra v podmienkach bežných základných škôl. Teoretická časť práce bude vychádzať zo súčasných poznatkov o inklúzii, špecifikách vzdelávania žiakov s PAS, ich sociálnom a komunikačnom fungovaní a o faktoroch, ktoré ovplyvňujú ich úspešné začlenenie do školského prostredia. Pozornosť bude venovaná najmä pripravenosti pedagogických zamestnancov, podporným opatreniam, úprave vzdelávacieho prostredia, spolupráci školy a rodiny, ako aj dostupnosti odbornej podpory. Empirická časť práce bude realizovaná zmiešaným výskumným dizajnom, ktorý umožní prepojiť kvalitatívne a kvantitatívne postupy. V prvej fáze bude realizovaný kvalitatívny výskum prostredníctvom pološtruktúrovaných rozhovorov s pedagogickými zamestnancami, prípadne členmi školských podporných tímov, s cieľom identifikovať najvýznamnejšie bariéry a podporné faktory ovplyvňujúce inklúziu žiakov s PAS. Získané údaje budú analyzované tematickou analýzou a využité na formulovanie kategórií a indikátorov pre následnú kvantitatívnu fázu. V druhej fáze bude realizované kvantitatívne výskumné zisťovanie

prostredníctvom dotazníka vytvoreného na základe zistení kvalitatívnej fázy a relevantných zahraničných výskumov. Výskumnú vzorku budú tvoriť pedagogickí zamestnanci základných škôl, ktorí majú skúsenosť so vzdelávaním žiakov s PAS. Skúmané budú napríklad premenné súvisiace s odbornou pripravenosťou pedagógov, skúsenosťami s edukáciou žiakov s PAS, dostupnosťou podporných opatrení, spoluprácou s rodinou a odborníkmi, podmienkami školského prostredia a subjektívne vnímanou náročnosťou inkluzívneho vzdelávania.

- 15. Identifikácia aktuálnych problémov učiteľov špeciálnych škôl / Identification of current problems of special education teachers.** *Anotácia:* V súčasnej situácii sa navrhujú a realizujú viaceré legislatívne zmeny, ktoré sa týkajú aj špeciálnych škôl. Rigorózna práca bude zameraná na prehľad týchto zmien a ich dopad na edukáciu v špeciálnych školách a učiteľov, ktorí ich musia realizovať. *Výskum:* Analýza výsledkov dotazníka vlastnej proveniencie, ktorý bude distribuovaný učiteľom špeciálnych škôl, ale aj učiteľom bežných ZŠ. Porovnanie výsledkov bude slúžiť na identifikáciu reálnych problémov, s ktorými sa učitelia stretávajú s návrhmi konkrétnych opatrení na ich elimináciu. Zároveň výsledky poukážu na to, či existujú rozdiely v konkrétnych oblastiach medzi prostredím špeciálnych a bežných ZŠ.
- 16. Inkluzívny program na podporu sociálnych vzťahov v strednej škole / Inclusive program to support social relationships in high school.** *Anotácia:* Teoretická časť rigorózneho práce popisuje východiská týkajúce sa sociálnych vzťahov, ktoré sú významnou súčasťou k podpore inkluzívnych podmienok – sme si všetci rovnocenní – v podmienkach strednej školy. Popisuje využívanie preventívnych programov v podmienkach stredných škôl a ich možné zaradenie do výchovno-vyučovacieho procesu. *Výskum:* Vytvoriť, navrhnúť a overiť autorský preventívny program s kvantitatívno-kvalitatívnym zhodnotením. Súčasťou práce (prílohovej časti) je metodický popis realizovaného programu v podmienkach strednej školy.
- 17. Inovácie vo vyučovaní prírodovedných predmetov v špeciálnej základnej škole / Innovations in the teaching of science subjects in a special elementary school.** *Anotácia:* Cieľom rigorózneho práce je popísať vzdelávanie v špeciálnej základnej škole podľa aktuálnych vzdelávacích programov, pričom sa orientuje najmä na procesnú stránku vyučovania prírodovedných predmetov. Objasňuje, ktoré didaktické metódy, formy, zásady a materiálne didaktické prostriedky sa vyžívajú pri vyučovaní prírodovedných predmetov a naznačuje inovačné trendy v procese prírodovedného vzdelávania v špeciálnej základnej škole. *Výskum:* Na základe prieskumu a pozorovania zistiť najčastejšie uplatňované metódy, formy, prostriedky a navrhnúť inovácie vo vyučovaní prírodovedných predmetov.
- 18. Inovatívne stratégie reedukácie špecifických porúch učenia v špeciálnopedagogickej intervencii/ Innovative Strategies for the Remediation of Specific Learning Disabilities in Special Education Intervention.** *Anotácia:* Rigorózna práca sa zameriava na problematiku inovatívnych stratégií reedukácie špecifických porúch učenia v podmienkach špeciálnopedagogickej intervencie. Teoretická časť bude venovaná charakteristike špecifických porúch učenia, princípom a možnostiam ich reedukácie a súčasným prístupom využívaným v špeciálnopedagogickej intervencii. Osobitná pozornosť bude venovaná možnostiam využitia rozprávky ako komplexného didaktického a intervenčného prostriedku pri rozvíjaní čiastkových funkcií a schopností potrebných pre úspešné zvládanie čítania, písania a učenia. Cieľom empirickej časti bude navrhnúť, implementovať a overiť súbor reedukačných aktivít založených na využití rozprávok u žiakov so špecifickými poruchami učenia. Rozprávka bude využívaná ako motivačný a obsahový rámec pre realizáciu cielene zameraných aktivít podporujúcich napríklad fonologické uvedomovanie, sluchovú a zrakovú diferenciáciu, pamäť, pozornosť,

porozumenie textu, slovnú zásobu a jazykové kompetencie. Výskum bude realizovaný prostredníctvom vhodne zvoleného kvalitatívneho a/alebo kvantitatívneho dizajnu, pričom účinnosť navrhnutých intervenčných postupov bude posudzovaná na základe stanovených ukazovateľov. Súčasťou práce bude vytvorenie metodického súboru rozprávko-orientovaných reedukačných aktivít využiteľných v špeciálnopedagogickej praxi. Výsledky práce môžu prispieť k rozšíreniu možností reedukácie špecifických porúch učenia o inovatívne postupy využívajúce potenciál rozprávky na podporu učenia, motivácie a aktívneho zapojenia žiaka do intervenčného procesu.

- 19. Konkretizácia ergoterapeutických zamestnávaní vo včasnej starostlivosti /** Specification of occupational therapy occupations in early intervention. *Anotácia:* Teoretická časť prezentuje základné východiská týkajúce sa ergoterapeutických zamestnávaní vo včasnej starostlivosti. Predstavuje konkrétne možnosti v procese rozvoja dieťaťa, ktorému je poskytovaná včasná starostlivosť. *Výskum:* Analyzovať možnosti a limity ranej ergoterapie, konkrétne ergoterapeutických zamestnávaní. Ide o prípadovú štúdiu (popis progresu/regresu v životnom príbehu prostredníctvom ergoterapeutických zamestnávaní). Životný príbeh je potrebné zhodnotiť kvantitatívnymi a/alebo kvalitatívnymi metódami výskumu. Súčasťou prílohovej časti práce môže byť aj fotodokumentácia (s akceptáciou podmienok vyplývajúcich z GDPR) prezentujúca včasnú starostlivosť.
- 20. Kvalita života učiteľov špeciálnych škôl /** Quality of life of special education teachers. *Anotácia:* Kvalita života a jej vnímanie, je významným faktorom, ktorý má dopad aj na profesionálny výkon Jednotlivca. V teoretickej časti sa študent zameria na definíciu pojmu „kvalita života“ a jednotlivé oblasti, ktoré s touto problematikou súvisia. *Výskum:* V rámci výskumu bude použitý štandardizovaný dotazník „Kvalita života“, ktorý bude aplikovaný na vzorke učiteľov špeciálnych ZŠ a bežných ZŠ. Výsledky by mali poukázať na možné rozdiely pri porovnaní uvedených výskumných vzoriek, s cieľom navrhnúť konkrétne opatrenia v tých oblastiach, kde je vnímanie kvality života respondentov zhoršené.
- 21. Mapovanie možností ďalšieho vzdelávania špeciálnych pedagógov na Slovensku /** Mapping the possibilities of further education of special educators in Slovakia. *Anotácia:* V pedagogickej praxi škôl, nielen špeciálnych, vzrastá požiadavka na kvalifikovaných špeciálnych pedagógov. Z tohto dôvodu považujeme za dôležité, aby sa špeciálny pedagóg orientoval v nových trendoch vzdelávania žiakov so zdravotným postihnutím a znevýhodnením, či inou špeciálnou výchovnovzdelávacou potrebou. Cieľom rigorózneho práce je mapovať možnosti vzdelávania, profesionálneho rastu a podpory špeciálnych pedagógov. Tak ako v prípade iných pedagogických profesií sa aj u tejto skupiny odborníkov sa predpokladá ich celoživotné vzdelávanie. V práci bude vhodné venovať sa poskytovateľom ďalšieho vzdelávania, formám, obsahu, rozsahu... ďalšieho vzdelávania, ktoré sa realizuje prostredníctvom kontinuálneho, adaptačného, inovačného, či iného vzdelávania.
- 22. Možnosti prevencie sociálno-patologických javov u žiakov v špeciálnych základných školách /** Possibilities of prevention of socio-pathological phenomena among pupils in special elementary schools. *Anotácia:* Cieľom rigorózneho práce je identifikovať využívané preventívne možnosti, ktoré sa realizujú na špeciálnych školách voči výskytu sociálno-patologických javov. *Výskum:* Zistiť a analyzovať možnosti prevencie v konkrétnych špeciálnych školách. Na základe monitoringu súčasného stavu navrhnúť možnosti a limity v sledovanej problematike pre prax špeciálnych škôl.

- 23. Možnosti rozvoja komunikačných zručností ako prevencia agresívneho správania u detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v materskej škole/** Possibilities for developing communication skills as a prevention of aggressive behavior in children with special needs in kindergarten. *Anotácia:* Teoretická časť práce sa venuje komunikačným zručnostiam detí so ŠVVP a možnostiach ich rozvoja, popíše agresívne správanie a možnosti prevencie. Empirická časť práce bude pozostávať z dvoch častí - návrh, realizácia a overenie intervenčného programu rozvoja komunikačných zručností ako formy prevencie agresívneho správania u detí so ŠVVP v MŠ. Druhá časť bude kvalitatívny/kvantitatívny dizajnu (na základe výberu), ktorý bude zisťovať názory pedagogických zamestnancov na účinnosť vybraných komunikačných a preventívnych stratégií.
- 24. Myšlienkové mapy a ich využitie vo vyučovaní prírodovedných predmetov v špeciálnej základnej škole /** Mind maps and their use in the teaching of science subjects in a special elementary school. *Anotácia:* Cieľom rigorózneho práce je popísať podstatu vyučovania prostredníctvom myšlienkových máp založených na spájaní myšlienok, pojmov, slov a symbolov. Uviesť proces tvorby myšlienkového mapy a jej možnosti využitia v jednotlivých fázach vyučovacej hodiny. Výskum: Vytvoriť, zrealizovať a overiť využitie myšlienkových máp vo vyučovaní prírodovedných predmetov v špeciálnej základnej škole. Skúmať názory a skúsenosti učiteľov pri uplatňovaní a využívaní myšlienkových máp vo vyučovacom procese.
- 25. Odborná starostlivosť poskytovaná rodinám v systéme včasnej intervencie na Slovensku /** Specialist Care Provided to Families within the Early Intervention System in Slovakia. *Anotácia:* Cieľom rigorózneho práce je spracovať teoretické východiská včasnej intervencie so zameraním na systém odbornej podpory poskytovanej rodinám detí s rizikovým vývinom, vývinovým ohrozením alebo zdravotným znevýhodnením. Pozornosť bude venovaná organizácii služieb včasnej intervencie, odbornému zloženiu tímov, formám poskytovanej starostlivosti a princípom interdisciplinárnej spolupráce. Výskumná časť bude zameraná na analýzu spôsobov poskytovania odbornej starostlivosti v centrách včasnej intervencie na Slovensku. Skúmané budú najmä formy a frekvencia poskytovaných služieb, odborné kompetencie pracovníkov, spolupráca jednotlivých profesií, zapájanie rodičov do procesu podpory a vnímané možnosti a limity poskytovania včasnej intervencie. Výskum bude realizovaný prostredníctvom kvantitatívnych a/alebo kvalitatívnych metód.
- 26. Pohybová intervencia ako prostriedok podpory sebaregulácie a prevencie agresívneho správania u žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami /** Movement intervention as a tool for supporting self-regulation and preventing aggressive behaviors among students with special educational needs. *Anotácia:* Cieľom rigorózneho práce je analyzovať možnosti využitia pohybových aktivít pri podpore sebaregulácie správania a prevencii agresívnych prejavov u žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. **Práca bude zameraná na význam pohybovej intervencie pri rozvoji schopnosti regulovať vlastné správanie,** pričom konkrétne oblasti sledovania budú vychádzať zo zamerania a cieľov realizovaného výskumu. *Výskum:* Navrhnuť, realizovať a overiť vybrané pohybové aktivity zamerané na podporu sebaregulácie správania a prevenciu agresívnych prejavov u vybranej skupiny žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. **Súčasťou výskumu bude aj skúmanie názorov a skúseností pedagógov na túto problematiku.**
- 27. Pohybové aktivity ako forma prevencie syndrómu vyhorenia u špeciálnych pedagógov/** Physical activities as a form of prevention of burnout syndrome in special educators. *Anotácia:* Teoretická časť sa zameria na osobnosť špeciálneho pedagóga, na syndróm vyhorenia a

možnosti jeho prevencie so zameraním na pohyb. Cieľom praktickej časti prostredníctvom kvalitatívneho (dotazník vyhodnotený cez štatistiku - absolútna a relatívna početnosť) a kvantitatívneho výskumu (rozhovor rozanalyzovaný otvoreným kódovaním) so špeciálnymi pedagógmi bude zistiť, či špeciálni pedagógovia realizujú a aké pohybové aktivity v rámci prevencie syndrómu vyhorenia.

- 28. Postavenie žiaka s postihnutím v triednom kolektíve** / The position of a student with a disability within the class group. *Anotácia:* V školskom prostredí sa stretávajú žiaci intaktní, ale aj žiaci s rôznym typom postihnutia (mentálneho, telesného zmyslového). Cieľom práce bude zistiť, či a v čom sa odlišuje postavenie týchto žiakov v školských kolektívoch. Výskum: Výskum bude mať kvantitatívno/kvalitatívny dizajn, za využitia sociometrických metód. Výsledky budú aktuálne pre učiteľov, najmä pri aplikácii inkluzívneho vzdelávania.
- 29. Pripravenosť učiteľov stredných škôl na saturáciu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov** / Readiness of teachers of ordinary schools (secondary schools) to saturate the special educational needs of pupils. *Anotácia:* Cieľom rigorózne práce bude zistiť pomocou štandardizovaných dotazníkov ako sú učitelia bežných škôl pripravení na saturáciu ŠVVP žiakov, ktorých vzdelávajú. Rigorozant bude zisťovať a analyzovať akú pregraduálnu prípravu absolvovali na fakultách, či sa cítia pripravení na integrované vzdelávanie, z čoho majú obavy, ako zvládajú výzvy integrovaného vzdelávania.
- 30. Prístupy a stratégie pedagógov pri vzdelávaní žiakov s poruchami správania v školskom prostredí** / Approaches and strategies of educators in the education of students with behavioral disorders in the school environment. *Anotácia:* Cieľom rigorózne práce je analyzovať prístupy a stratégie pedagógov pri vzdelávaní žiakov s poruchami správania v školskom prostredí. Výskum: Analyzovať prístupy a stratégie, ktoré využívajú špeciálni pedagógovia pri reedukácii u žiakov s poruchami správania v školskom prostredí.
- 31. Procesuálna stránka učenia sa cudzieho jazyka u žiaka s dysgrafiou a dysortografiou** / The procedural aspect of learning a foreign language in a student with dysgraphia and dysorthography. *Anotácia:* Teoretická časť práce sa venuje charakteristike dysgrafie a dysortografie a jej prejavom vo vyučovaní cudzieho jazyka. Ťažiskom sú problémy v oblasti písania a pravopisu, grafomotoriky, tvorby písaného prejavu a uchovávaní pravopisných pravidiel. Empirická časť skúma možnosti a limity osvojovania si cudzieho jazyka u žiaka s dysgrafiou. Na základe zistených špecifik je navrhnutý redukčný program, ktorý podporuje rozvoj jazykových kompetencií prostredníctvom alternatívnych foriem práce. Výstupom sú praktické odporúčania pre špeciálneho pedagóga a učiteľa cudzieho jazyka.
- 32. Procesuálna stránka učenia sa cudzieho jazyka u žiaka s dyslexiou** / The procedural aspect of learning a foreign language for a student with dyslexia. *Anotácia:* Teoretická časť práce sa zameriava na špecifiká dyslexie a ich vplyv na proces osvojovania si cudzieho jazyka. Pozornosť sa venuje najmä obmedzeniam v oblasti čítania, dekodovania písaného textu, porozumenia a zapamätávania slovnej zásoby. Empirická časť analyzuje možnosti a limity učenia sa cudzieho jazyka u žiaka s dyslexiou. Na základe zistení je vytvorený redukčný program, ktorý podporuje kompenzáciu ťažkostí a uľahčuje osvojovanie cudzieho jazyka. Výsledkom sú odporúčania pre špeciálneho pedagóga a učiteľa cudzieho jazyka, zamerané na efektívne metódy a prístupy.
- 33. Projektové vyučovanie ako prostriedok individualizácie vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami** / Specific approaches of informatics teachers in the education of students with special educational needs. *Anotácia:* Cieľom rigorózne práce je

analyzovať možnosti využitia projektového vyučovania ako prostriedku individualizácie vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Práca bude zameraná na identifikáciu princípov, metód a organizačných foriem projektového vyučovania využiteľných pri individualizácii vzdelávania a podpore aktívneho zapojenia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Pozornosť bude venovaná aj významu projektového vyučovania pri rozvoji samostatnosti, aktívneho učenia, spolupráce a praktických kompetencií žiakov, pričom konkrétne oblasti sledovania budú vychádzať zo zamerania a cieľov realizovaného výskumu. *Výskum:* zistiť a analyzovať využívanie projektového vyučovania pri vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, identifikovať jeho prínosy a limity v pedagogickej praxi a preskúmať názory a skúsenosti pedagógov s jeho uplatňovaním.

- 34. Rozprávka ako inovatívny prostriedok reedukácie špecifických porúch učenia v špeciálnopedagogickej intervencii** / The fairy tale as an innovative tool for the remediation of specific learning disabilities in special education intervention. *Anotácia:* Rigorózna práca bude zameraná na teoretické vymedzenie špecifických porúch učenia, ich prejavov a možností špeciálnopedagogickej intervencie so zameraním na reedukáciu. Osobitná pozornosť bude venovaná rozprávke a jej možnostiam využitia v reedukačnom procese, pričom rozprávkový príbeh bude vnímaný ako prirodzený motivačný a obsahový rámec pre realizáciu špeciálnopedagogických aktivít. Výskumná časť bude orientovaná na návrh a vytvorenie súboru reedukačných aktivít vychádzajúcich z vybraných rozprávok a následné overenie ich využiteľnosti u žiakov so špecifickými poruchami učenia. Jednotlivé aktivity budú prostredníctvom postáv, deja, situácií a jazykových prvkov rozprávok cielene zamerané na rozvoj čiastkových funkcií a schopností významných pre proces učenia, napríklad fonologického uvedomovania, sluchovej a zrakovej diferenciácie, pozornosti, pamäti, slovnej zásoby, jazykových schopností a čítania s porozumením. Súčasťou výskumu bude sledovanie reakcií a výkonov žiakov pri realizácii aktivít a vyhodnotenie zmien vo vybraných oblastiach. Overovanie bude realizované prostredníctvom vhodne zvolených kvalitatívnych a/alebo kvantitatívnych postupov. Výstupom práce bude metodicky spracovaný súbor reedukačných aktivít využívajúcich rozprávku ako východisko špeciálnopedagogickej intervencie. Práca môže prispieť k rozšíreniu možností reedukácie špecifických porúch učenia o tvorivý, vekovo primeraný a pre žiakov prirodzene motivujúci spôsob práce s rozprávkovým príbehom.
- 35. Rozvíjanie cudzieho jazyka kreatívnou formou u žiakov s dyslexiou** / Development of a Foreign Language through Creative Methods in Students with Dyslexia. *Anotácia:* Teoretická časť práce sa zameriava na špecifiká dyslexie a jej dopad na proces osvojovania si cudzieho jazyka. Osobitná pozornosť sa venuje obmedzeniam v oblasti čítania, dekodovania textu, zapamätávania slovnej zásoby a správnej výslovnosti. V práci sú predstavené kreatívne formy výučby, ako sú dramatizácia, využívanie hudby a rytmu, vizuálne podnety či multisenzorické metódy. Empirická časť skúma efektívnosť týchto metód pri rozvoji jazykových kompetencií u žiakov s dyslexiou. Na základe výsledkov je vytvorený metodický návrh, ktorý podporuje inkluzívne, motivujúce a tvorivé vyučovanie cudzieho jazyka.
- 36. Rozvíjanie cudzieho jazyka kreatívnou formou u žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami** / Developing a foreign language in a creative way for students with special educational needs. *Anotácia:* Teoretická časť práce sa zameriava na špecifiká žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou, s ADHD, PAS, FAS a i.) a na význam kreatívnych prístupov vo vyučovaní cudzieho jazyka.

Rozoberajú sa princípy tvorivého učenia, multisenzorické metódy, dramatizácia, hudobné a pohybové aktivity, ktoré podporujú motiváciu a efektívnejšie osvojovanie si cudzieho jazyka. Empirická časť skúma konkrétne kreatívne postupy aplikované u vybranej skupiny žiakov so špeciálnymi potrebami a analyzuje ich dopad na rozvoj jazykových kompetencií. Výstupom je návrh metodických odporúčaní pre učiteľov a špeciálnych pedagógov, ktoré podporujú inkluzívne, zážitkové a kreatívne vyučovanie cudzieho jazyka.

- 37. Skúsenosti rodín s poskytovaním včasnej intervencie dieťaťu s rizikovým vývinom na Slovensku / Families' Experiences with Early Intervention for a Child at Risk of Developmental Difficulties in Slovakia.** *Anotácia:* Cieľom rigorózneho práce je spracovať teoretické východiská včasnej intervencie a jej významu pre dieťa s rizikovým vývinom a jeho rodinu. Pozornosť bude venovaná potrebám rodín, možnostiam odbornej podpory, úlohe rodičov v procese včasnej intervencie a významu spolupráce rodiny s odborníkmi. Výskumná časť bude zameraná na skúsenosti rodičov detí, ktorým bola poskytovaná včasná intervencia, so zameraním na dostupnosť, formy a kvalitu poskytovanej podpory. Sledované budú potreby rodín, ich očakávania, skúsenosti s odborníkmi, miera zapojenia rodičov do rozhodovania a vnímané prínosy, prípadne limity poskytovaných služieb. Výskum môže byť realizovaný kvalitatívnym prístupom prostredníctvom polostruktúrovaných rozhovorov alebo kvantitatívne prostredníctvom dotazníkového zisťovania. Výsledkom bude identifikácia faktorov, ktoré z pohľadu rodičov podporujú alebo limitujú efektívnosť včasnej intervencie.
- 38. Sociálna dimenzia inkluzívneho vzdelávania / The social dimension of inclusive education.** *Anotácia:* Cieľom výskumu bude komparácia inkluzívnych stratégií vo vybraných európskych krajinách. Zvolenou metódou tohto výskumu bude komparatívna analýza. Konkrétne bude použitá kvalitatívna komparácia, u ktorej sú porovnávané kvality medzi skúmanými entitami. V rámci zistení podobnosti či odlišnosti bude nutné stanoviť komparované znaky. Cieľom komparácie bude stanoviť zhody a rozdiely medzi porovnávanými stratégiami
- 39. Sociálna gramotnosť u žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím/ Social literacy in pupils with mild mental disabilities.** *Anotácia:* Teoretická časť rigorózneho práce opisuje sociálnu gramotnosť a žiaka s ľahkým mentálnym postihnutím. Cieľom praktickej časti bude navrhnúť, realizovať a analyzovať aktivity na rozvoj sociálnej gramotnosti žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím. Súčasťou praktickej časti bude kvalitatívny výskum s pedagógmi /rozhovor/.
- 40. Sociálne siete a žiak so zdravotným znevýhodnením/ Social networks and students with disabilities.** *Anotácia:* Teoretická časť rigorózneho práce opisuje žiaka so zdravotným znevýhodnením a sociálne siete. Súčasťou praktickej časti bude „experiment“ realizovaný u žiakov so zdravotným znevýhodnením (napr. 1 týždeň bez sociálnych sietí). Hodnotenie týždňa bude realizované prostredníctvom rozhovoru s danými žiakmi a dotazníkom, ktorého cieľovou skupinou budú žiaci so zdravotným znevýhodnením /vyhodnotenie cez štatistiku - absolútna a relatívna početnosť/.
- 41. Spolupráca školy, rodiny a podporného tímu pri inkluzívnom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami / Collaboration between School, Family, and the School Support Team in the Inclusive Education of Students with Special Educational Needs** *Anotácia:* RP sa zaoberá spoluprácou školy, rodiny a podporného tímu pri inkluzívnom vzdelávaní žiakov so ŠVVP. Teoretická časť vymedzuje inkluzívne vzdelávanie, kompetencie podporného tímu, úlohu rodiny v edukačnom procese a modely interdisciplinárnej spolupráce. Empirická časť sa zameriava na zisťovanie úrovne a foriem spolupráce, kvality komunikácie

medzi aktérmi a identifikáciu faktorov, ktoré ju podporujú alebo limitujú. Výsledky práce majú prispieť k zefektívneniu inkluzívnych procesov a skvalitneniu podporných opatrení v školách. *Výskum:* cieľom empirickej časti je analyzovať úroveň spolupráce školy, rodiny a podporného tímu pri inkluzívnom vzdelávaní žiakov so ŠVVP. Výskum sa zameriava na identifikáciu najčastejších foriem spolupráce, hodnotenie efektívnosti komunikácie a určenie faktorov, ktoré ju podporujú alebo obmedzujú. Súčasťou je aj zisťovanie spokojnosti učiteľov, rodičov a členov podporného tímu s fungovaním spolupráce pri plánovaní a realizácii podporných opatrení. Dáta budú získané prostredníctvom dotazníkov, pološtruktúrovaných rozhovorov a analýzy školskej dokumentácie. Výsledky budú využité na formulovanie odporúčaní pre zlepšenie spolupráce v inkluzívnom vzdelávaní.

- 42. Šance a riziká v procese začlenenia dieťaťa s diabetes mellitus v prostredí materskej školy** / Chances and Risks in the Process of Including a Child with Diabetes Mellitus in a Kindergarten Environment. *Anotácia:* Cieľom rigorózneho práce je spracovať teoretické východiská problematiky začlenenia dieťaťa s diabetes mellitus do prostredia materskej školy so zreteľom na jeho špecifické zdravotné, sociálne a edukačné potreby. Pozornosť bude venovaná podmienkam bezpečného pobytu dieťaťa v materskej škole, organizácii denného režimu, stravovaniu, potrebe monitorovania zdravotného stavu a pripravenosti pedagogických zamestnancov reagovať na špecifické situácie súvisiace s ochorením. Výskumná časť bude realizovaná prostredníctvom kvalitatívne orientovaného kazuistického prístupu s využitím naratívnych prvkov. Predmetom analýzy bude životný a edukačný príbeh konkrétneho dieťaťa s diabetes mellitus a jeho skúsenosť so začlenením do prostredia materskej školy. Pozornosť bude venovaná spolupráci rodiny a materskej školy, pripravenosti pedagogických zamestnancov, podmienkam zabezpečovania potrieb dieťaťa a jeho sociálnym interakciám v kolektíve. Cieľom bude identifikovať šance, podporné faktory, bariéry a riziká, ktoré môžu ovplyvňovať bezpečné, rovnocenné a aktívne začlenenie dieťaťa s diabetes mellitus do života materskej školy.
- 43. Šance a riziká v procese začlenenia dieťaťa s Downovým syndrómom v prostredí materskej školy** / Chances and Risks in the Process of Inclusion of a Child with Down Syndrome in a Kindergarten Environment. *Anotácia:* Cieľom rigorózneho práce je spracovať teoretické východiská problematiky začlenenia dieťaťa s Downovým syndrómom do prostredia materskej školy v kontexte inkluzívnej edukácie. Pozornosť bude venovaná špecifikám dieťaťa s Downovým syndrómom, možnostiam jeho pedagogického pôsobenia v podmienkach materskej školy, ako aj faktorom, ktoré môžu proces jeho začlenenia podporovať alebo predstavovať potenciálne riziko. Výskumná časť bude realizovaná prostredníctvom kazuistického a naratívneho prístupu. Na základe získaných údajov bude rekonštruovaný a analyzovaný životný a edukačný príbeh konkrétneho dieťaťa s Downovým syndrómom so zameraním na priebeh jeho začlenenia do prostredia materskej školy. Pozornosť bude venovaná najmä skúsenostiam dieťaťa a jeho rodiny, podmienkam vytvoreným materskou školou a skúsenostiam, postojom a interakciám účastníkov edukačného procesu. Cieľom analýzy bude identifikovať šance, podporné faktory a riziká, ktoré sa v procese začlenenia dieťaťa s Downovým syndrómom objavujú, a poukázať na ich význam pre vytváranie inkluzívneho prostredia materskej školy.
- 44. Šance a riziká v procese začlenenia dieťaťa so sluchovým postihnutím v prostredí materskej školy** / Chances and Risks in the Process of Including a Child with Hearing Impairment in a Kindergarten Environment. *Anotácia:* Cieľom rigorózneho práce je spracovať

teoretické východiská problematiky začlenenia dieťaťa so sluchovým postihnutím do prostredia materskej školy v kontexte inkluzívnej edukácie. Pozornosť bude venovaná špecifikám komunikácie a vývinu dieťaťa so sluchovým postihnutím, jeho komunikačným potrebám a podmienkam umožňujúcim plnohodnotnú participáciu na edukačnom a sociálnom dianí v materskej škole. Výskumná časť bude realizovaná prostredníctvom kvalitatívne orientovaného kazuistického prístupu s využitím naratívnych prvkov. Analyzovaný bude životný a edukačný príbeh konkrétneho dieťaťa so sluchovým postihnutím so zameraním na priebeh jeho začlenenia do prostredia materskej školy. Pozornosť bude venovaná spôsobom komunikácie, interakciám s deťmi a pedagogickými zamestnancami, podmienkam komunikácie v triede, spolupráci materskej školy s rodinou a využívaniu podporných opatrení. Cieľom bude identifikovať šance, podporné faktory, komunikačné bariéry a riziká ovplyvňujúce proces začlenenia dieťaťa so sluchovým postihnutím.

45. **Šance a riziká v procese začlenenia dieťaťa so zrakovým postihnutím v prostredí materskej školy** / Chances and Risks in the Process of Including a Child with Visual Impairment in a Kindergarten Environment. *Anotácia:* Cieľom rigorózneho práce je spracovať teoretické východiská problematiky začlenenia dieťaťa so zrakovým postihnutím do prostredia materskej školy v kontexte inkluzívnej edukácie. Pozornosť bude venovaná špecifikám vývinu a edukácie dieťaťa so zrakovým postihnutím, jeho možnostiam participácie, priestorovej orientácii, samostatnosti a potrebe úpravy edukačného prostredia. Výskumná časť bude realizovaná prostredníctvom kvalitatívne orientovaného kazuistického prístupu s využitím naratívnych prvkov. Predmetom analýzy bude životný a edukačný príbeh konkrétneho dieťaťa so zrakovým postihnutím a jeho skúsenosť so začlenením do prostredia materskej školy. Pozornosť bude venovaná podmienkam edukačného prostredia, využívaniu podporných a kompenzačných opatrení, sociálnym interakciám, skúsenostiam rodiny a pedagogických zamestnancov. Cieľom bude identifikovať šance, podporné faktory, bariéry a riziká, ktoré ovplyvňujú možnosti aktívnej participácie a začlenenia dieťaťa so zrakovým postihnutím do kolektívu materskej školy.
46. **Špeciálnopedagogický program zameraný na elimináciu agresívneho správania v skupinách detí predškolského veku** / Special education programme aimed at elimination of aggressive behaviour in groups of preschool children. *Anotácia:* Teoretická časť rigorózneho práce popisuje východiská týkajúce sa vzniku agresie od raného veku a možnostiam eliminácie z hľadiska odborného prístupu. Výskum: Vytvoriť, navrhnuť a overiť autorský preventívny program s kvantitatívno-kvalitatívnym zhodnotením zistení. Súčasťou práce (prílohovej časti) je metodický popis realizovaného programu s doplnením aj o parciálne zhodnocovania jednotlivých stretnutí.
47. **Špecifické prístupy učiteľov informatiky vo vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami** / Specific approaches of informatics teachers in the education of students with special educational needs. *Anotácia:* Cieľom rigorózneho práce je analyzovať špecifické prístupy učiteľov informatiky vo vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a identifikovať metódy, prostriedky a stratégie, ktoré využívajú na podporu individuálnych potrieb žiakov v edukačnom procese. Práca bude zameraná na možnosti prispôsobovania vyučovania informatiky špecifickým potrebám žiakov so ŠVVP, pričom konkrétne oblasti skúmania budú vychádzať zo zamerania a cieľov realizovaného výskumu. *Výskum:* zistiť, aké didaktické metódy, organizačné formy a edukačné prostriedky využívajú

učitelia informatiky pri práci so žiakmi so ŠVVP, aké prínosy a limity vnímajú pri uplatňovaní špecifických prístupov a s akými problémami sa v pedagogickej praxi stretávajú.

- 48. Špecifiká osvojovania pracovných zručností u žiakov s autizmom v predmete pracovné vyučovanie** / Specifics of Acquiring Work Skills among Students with Autism in Work Education. *Anotácia:* Témou rigorózneho práce je analýza špecifik osvojovania pracovných zručností u žiakov s autizmom v podmienkach pracovného vyučovania. Teoretická časť bude venovaná charakteristike porúch autistického spektra, špecifikám učenia a správania žiakov s autizmom a významu pracovného vyučovania pri rozvíjaní ich praktických zručností, samostatnosti a schopnosti vykonávať pracovné činnosti. Pozornosť bude venovaná najmä možnostiam štruktúrovania pracovných úloh, využívaniu vizuálnej podpory, názorných postupov, modelovania a ďalších pedagogických stratégií podporujúcich osvojovanie pracovných zručností. Výskumná časť bude zameraná na skúsenosti a postupy pedagogických zamestnancov pri vyučovaní pracovného vyučovania u žiakov s autizmom. Výskum môže byť realizovaný kombináciou kvalitatívnych a kvantitatívnych metód, napríklad prostredníctvom dotazníka, pološtruktúrovaného rozhovoru a priameho pozorovania žiakov pri realizácii pracovných činností. Súčasťou empirickej časti môže byť návrh a implementácia vybraných štruktúrovaných pracovných úloh s využitím vizuálnej podpory a následná analýza ich vplyvu na osvojovanie pracovného postupu, mieru samostatnosti a dokončenie zadanej úlohy.
- 49. Uplatnenie absolventov špeciálnej pedagogiky na trhu práce** / Employment of special education graduates in the labor market. *Anotácia:* Absolvovanie štúdia špeciálnej pedagogiky ponúka absolventom viacero možností uplatnenia a to v rôznych oblastiach. RP by mala poskytnúť prehľad čo najširšieho spektra oblastí (aj konkrétnych inštitúcií), kde sa môžu absolventi uplatniť. Výskum: Výskum bude mať dizajn kvalitatívneho výskumu. Dáta budú zosnímané na základe rozhovorov s absolventmi, ktorí pôsobia v rôznych oblastiach. Mal by poukázať na viaceré, menej časté oblasti ich uplatnenia. Výsledky rozhovorov by sa dali využiť aj pri inovácii študijného programu, v rámci povinne voliteľných, resp. voliteľných (výberových) predmetov.
- 50. Výchovno-vzdelávacia činnosť školského klubu detí ako nástroj inkluzívneho vzdelávania**/Educational Activities in After-School Clubs as a Tool for Inclusive Education. *Anotácia:* RP sa zaoberá významom výchovno-vzdelávacej činnosti školského klubu detí ako súčasťou inkluzívneho vzdelávania. Školský klub detí poskytuje priestor na rozvoj individuálnych schopností žiakov, sociálnych kompetencií, pozitívnych vzťahov a participácie žiakov so ŠVVP. Teoretická časť sa venuje legislatívnym a pedagogickým východiskám fungovania ŠKD, práci vychovávateľa, princípom inkluzívnej pedagogiky a možnostiam individualizácie vo výchove mimo vyučovania. Empirická časť analyzuje podmienky realizácie inkluzívnej činnosti a faktory ovplyvňujúce jej kvalitu a efektívnosť. *Výskum:* cieľom empirickej časti je analyzovať možnosti a efektívnosť výchovno-vzdelávacej činnosti školského klubu detí pri podpore inkluzívneho vzdelávania žiakov so ŠVVP. Výskum sa zameriava na pripravenosť ŠKD na inkluzívnu prax, využívané pedagogické stratégie, mieru individualizácie a diferenciacie aktivít a spoluprácu vychovávateľov s učiteľmi, rodičmi a podporným tímom. Súčasťou je aj identifikácia problémov pri práci so žiakmi so ŠVVP a možností ich riešenia. Dáta budú získané prostredníctvom dotazníkov, pološtruktúrovaných rozhovorov, systematického pozorovania a analýzy dokumentácie. Výsledky budú slúžiť na formulovanie odporúčaní pre skvalitnenie inkluzívnej praxe v ŠKD.

- 51. Výskyt mobbingu/bossingu v prostredí špeciálnych škôl / The incidence of mobbing/bossing in special schools.** *Anotácia:* Uvedenej problematike sa nielen v rámci Slovenskej republiky, venuje už niekoľko rokov zvýšená pozornosť. Doterajšie výskumy sa však týkali v prevažnej miere len prostredia základných a stredných škôl, s absenciou špeciálnych škôl. Realizovaný výskum by mohol priniesť komplexnejší obraz a porovnanie výskytu tohto javu aj medzi učiteľmi špeciálnych škôl. *Výskum:* Tvorba dotazníka vlastnej proveniencie (resp. aplikácia už vytvorených dotazníkov), jeho distribúcia a vyhodnotenie u učiteľov špeciálnych škôl. Na základe jeho výsledkov bude možné navrhnúť následné preventívne opatrenia.
- 52. Vyučovacie metódy a ich uplatnenie na hodinách občianskej náuky v špeciálnych základných školách/ Teaching methods and their application in civics classes in special elementary schools.** *Anotácia:* Teoretická časť rigorózneho práce popisuje vyučovacie metódy a ich uplatnenie na hodinách občianskej náuky v ŠZŠ. *Výskum:* Cieľom praktickej časti bude navrhnúť a overiť vyučovacie hodiny s aplikovaním rôznych vyučovacích metód. Súčasťou praktickej časti bude kvantitatívny výskum s pedagógmi /dotazník, vyhodnotenie cez štatistiku - absolútna a relatívna početnosť/.
- 53. Využitie intervenčných programov pri eliminácii porúch správania žiakov / Use of intervention programs in the elimination of student behavioral disorders.** *Anotácia:* Problémové správanie žiakov sa týka viacerých oblastí, preto existuje aj viacero intervenčných programov zameraných na jeho prevenciu, resp. elimináciu. Prehľad aktuálnych porúch správania bude vychádzať z medzinárodnej Klasifikácie duševných chorôb (MKCH 11), s následným popisom certifikovaných intervenčných programov a ich prínosu na základe už realizovaných výskumov. *Výskum:* Realizácia konkrétneho intervenčného programu a overenie jeho účinnosti. Odporúčame, aby študent, ktorý ho bude realizovať, bol absolventom kurzu tohto konkrétneho programu.
- 54. Využitie intervenčných programov pri prevencii porúch správania žiakov / Use of intervention programs in the prevention of student behavioral disorders.** *Anotácia:* Problémové správanie žiakov sa týka viacerých oblastí, preto existuje aj viacero intervenčných programov zameraných na jeho prevenciu, resp. elimináciu. Prehľad aktuálnych porúch správania bude vychádzať z medzinárodnej Klasifikácie duševných chorôb (MKCH 11), s následným popisom certifikovaných intervenčných programov a ich prínosu na základe už realizovaných výskumov. *Výskum:* Realizácia konkrétneho intervenčného programu a overenie jeho účinnosti. Odporúčame, aby študent, ktorý ho bude realizovať, bol absolventom kurzu tohto konkrétneho programu.
- 55. Využitie pracovného listu ako didaktického nástroja podpory učenia sa dejepisu u žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na 2. stupni základnej školy / Using a worksheet as a didactic tool to support the learning of history by students with special educational needs in the second stage of primary school.** *Anotácia:* Rigorózna práca sa zameriava na problematiku využívania pracovných listov ako didaktického nástroja podpory učenia sa dejepisu u žiakov so ŠVVP na 2. stupni ZŠ. Teoretická časť práce sa zameria na žiaka so ŠVVP (autor si môže zvoliť napr. žiaka s dyslexiou), na tvorbu pracovných listov, na pracovný list ako podporu a na predmet dejepis na 2. stupni ZŠ. V empirickej časti autor rigorózneho práce navrhne pracovné listy a aplikuje ich do výchovno-vzdelávacieho procesu, pričom využije metódu experimentu (predtest – posttest). Súčasťou empirickej časti bude taktiež dotazník pre pedagógov dejepisu 2. stupňa ZŠ so zameraním na zisťovanie vplyvu pracovných listov na porozumenie učiva, na mieru zapojenia žiakov do výchovno-vzdelávacieho procesu

(dotazník vyhodnotený cez štatistiku - absolútna a relatívna početnosť). Zo získaných výsledkov autor formuluje odporúčania pre pedagogickú a špeciálnopedagogickú prax.

56. Vývoj starostlivosti o ľudí so zdravotným znevýhodnením na Slovensku (1993-2023) /

Development of care for people with health disabilities in Slovakia (1993-2023). Anotácia: Cieľom rigorózneho práce je zmapovať vývoj starostlivosti o postihnutých ľudí na Slovensku od vzdelávania až po možnosti pracovného uplatnenia jedincov so zdravotným znevýhodnením v uvedenom období, ktoré je ohraničené vznikom Slovenskej republiky a rokom, v ktorom nadobúdali účinnosť školské vyhlášky. Práca bude sledovať zmeny v prístupoch k vzdelávaniu, k socializácii, možnostiam pracovného uplatnenia. Autor/ka sa bude zameriavať na oblasť legislatívy, praxe, vedy a výskumu a vzdelávania v študijnom odbore špeciálna pedagogika.

57. Zážitkové vzdelávanie vo výučbe s ľahkým mentálnym postihnutím/ Experience as a means

in the upbringing and education of pupils with mild mental disabilities environment. Anotácia: Teoretická časť rigorózneho práce opisuje zážitok, výchovu a vzdelávanie žiakov s MP. *Výskum:* Cieľom praktickej časti bude navrhnúť a overiť aktivity s aplikovaním zážitku vo vzdelávaní žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím. Cieľom je reflexia daných aktivít a popis ich špecifik. Súčasťou praktickej časti bude kvantitatívny výskum s pedagógmi /dotazník, vyhodnotenie cez štatistiku - absolútna a relatívna početnosť/.

58. Zážitok v kresebnom vyjadrení žiakov s mentálnym postihnutím / Experience Reflected in

the Drawings of Students with Intellectual Disabilities. Anotácia: Rigorózna práca sa zameriava na problematiku zážitku a jeho kresebného vyjadrenia u žiakov s mentálnym postihnutím. Kresba predstavuje významný prostriedok neverbálneho vyjadrovania a môže poskytovať špecifické informácie o prežívaní, skúsenostiach a subjektívnom vnímaní udalostí žiakmi s mentálnym postihnutím. Cieľom práce bude identifikovať a analyzovať atribúty zážitku, ktoré sa objavujú v kresebnom vyjadrení žiakov s mentálnym postihnutím, a posúdiť možnosti využitia kresby ako doplnkového prostriedku poznávania ich subjektívneho prežívania. Výskumná časť bude realizovaná prostredníctvom kvalitatívneho a kvantitatívneho dizajnu na výskumnej vzorke ($N_{\min} = 70$ žiakov s mentálnym postihnutím). Pozornosť bude venovaná identifikácii, kategorizácii a analýze vybraných atribútov zachytených v kresbách a ich vzťahu k charakteru zobrazovaného zážitku. Získané údaje budú spracované prostredníctvom vhodných kvalitatívnych a štatistických postupov s cieľom overiť významnosť identifikovaných atribútov a formulovať interpretačné východiská pre špeciálnopedagogickú prax. Súčasťou práce bude aj návrh súboru aktivít zameraných na rozvoj schopnosti vnímať, pomenovať a reflektovať zážitky žiakov s mentálnym postihnutím, ktoré bude možné využívať v rámci triednických hodín a ďalších edukačných aktivít. Výsledky práce môžu prispieť k rozšíreniu poznatkov o možnostiach využitia kresebného prejavu ako doplnkového prostriedku poznávania prežívania žiakov s mentálnym postihnutím a k rozvoju postupov podporujúcich ich emocionálne vyjadrovanie a sebareflexiu.

59. Zážitok v kresebnom vyjadrení žiakov s poruchou autistického spektra / Experience

Reflected in the Drawings of Students with Autism Spectrum Disorder. Anotácia: Rigorózna práca sa zameriava na problematiku zážitku a jeho kresebného vyjadrenia u žiakov s poruchou autistického spektra. Teoretická časť bude venovaná charakteristike porúch autistického spektra, špecifikám vnímania, prežívania, komunikácie a sociálnej interakcie a možnostiam využitia kresby ako prostriedku neverbálneho vyjadrenia. Cieľom empirickej časti bude identifikovať a analyzovať vybrané atribúty zážitku zachytené v kresbách žiakov s poruchou

autistického spektra. Výskum bude realizovaný kombináciou kvalitatívnych a kvantitatívnych postupov na primerane rozsiahlej výskumnej vzorke. Pozornosť bude venovaná obsahovým, formálnym a tematickým charakteristikám kresieb a ich možnej súvislosti so zobrazovaným zážitkom. Výsledky môžu prispieť k lepšiemu porozumeniu špecifik kresebného vyjadrovania žiakov s poruchou autistického spektra a k rozšíreniu možností využívania kresby ako doplnkového prostriedku poznávania ich subjektívneho prežívania.

60. Zážitok v kresebnom vyjadrení žiakov so sluchovým postihnutím / Experience Reflected in the Drawings of Students with Hearing Impairment. *Anotácia:* Rigorózna práca sa zameriava na problematiku zážitku a jeho kresebného vyjadrenia u žiakov so sluchovým postihnutím. Teoretická časť bude venovaná charakteristike sluchového postihnutia, jeho vplyvu na komunikáciu, sociálne interakcie a skúsenosť žiaka v edukačnom prostredí, ako aj možnostiam využitia kresby ako formy neverbálneho vyjadrovania. Cieľom empirickej časti bude identifikovať a analyzovať atribúty zážitku zachytené v kresbách žiakov so sluchovým postihnutím. Pozornosť bude venovaná najmä spôsobom zobrazovania osôb, sociálnych vzťahov, komunikačných situácií a významných životných alebo školských skúseností. Výskum bude realizovaný kombináciou kvalitatívnych a kvantitatívnych metód s cieľom kategorizovať a vyhodnotiť vybrané charakteristiky kresebného prejavu. Výsledky môžu prispieť k lepšiemu porozumeniu spôsobov, ktorými žiaci so sluchovým postihnutím zachytávajú a vyjadrujú svoje skúsenosti, a zároveň poukázať na možnosti využitia kresby ako doplnkového prostriedku komunikácie a pedagogického poznávania.

61. Životný príbeh dospelého človeka s telesným postihnutím / The Life Story of an Adult with a Physical Disability. *Anotácia:* Rigorózna práca bude zameraná na problematiku života dospelého človeka s telesným postihnutím z perspektívy jeho vlastnej životnej skúsenosti. Teoretická časť bude venovaná telesnému postihnutiu, jeho vplyvu na život človeka v dospelosti a možnostiam podpory jeho samostatnosti, sociálnej participácie a kvality života. Výskumná časť bude realizovaná prostredníctvom kvalitatívne orientovaného prístupu s využitím naratívnych prvkov a bude zameraná na rekonštrukciu a analýzu životného príbehu konkrétneho dospelého človeka s telesným postihnutím. Pozornosť bude venovaná významným životným udalostiam, skúsenostiam spojeným s postihnutím, procesu adaptácie na meniace sa životné podmienky, vzťahom s blízkymi a širším sociálnym prostredím, vzdelávaniu, pracovnej oblasti, samostatnosti a možnostiam spoločenského uplatnenia. Analýza bude sledovať aj významné životné míľniky, prekážky a situácie, ktoré ovplyvnili smerovanie životnej cesty človeka, ako aj zdroje podpory a stratégie, ktoré mu umožňujú zvládať každodenný život. Dôraz bude kladený na subjektívne prežívanie a význam, ktorý jednotlivec jednotlivým udalostiam a skúsenostiam vo svojom živote pripisuje. Výstupom bude komplexne spracovaný životný príbeh dospelého človeka s telesným postihnutím, ktorý môže prispieť k hlbšiemu porozumeniu jeho životnej skúsenosti, potrieb, možností a bariér v jednotlivých oblastiach života.

62. Životný príbeh rodiny s dieťaťom so zdravotným znevýhodnením / The Life Story of a Family Raising a Child with a Health Disability. *Anotácia:* Rigorózna práca bude zameraná na problematiku života rodiny, v ktorej vyrastá dieťa so zdravotným alebo iným znevýhodnením. Teoretická časť bude venovaná rodine dieťaťa so znevýhodnením, jej funkciám, potrebám, možnostiam podpory a zmenám, ktoré môže prítomnosť znevýhodnenia prinášať do rodinného života. Výskumná časť bude realizovaná prostredníctvom kvalitatívne orientovaného prístupu s využitím naratívnych prvkov a bude zameraná na rekonštrukciu a analýzu životného príbehu konkrétnej rodiny. Pozornosť bude venovaná významným životným udalostiam, skúsenostiam

rodiny od zistenia znevýhodnenia dieťaťa, procesu prijímania situácie, vzťahom medzi členmi rodiny, skúsenostiam so vzdelávacím a podporným systémom a spôsobom zvládania každodenných situácií. Súčasťou analýzy bude identifikácia významných momentov, ktoré rodina vníma ako zdroje podpory, príležitosti, ale aj ako záťažové či limitujúce faktory. Výskum môže zachytiť individuálnu perspektívu rodiny a umožniť hlbšie porozumenie jej skúsenosti, potrebám a stratégiám zvládania životnej situácie. Výstupom bude komplexne spracovaný životný príbeh rodiny, ktorý môže prispieť k lepšiemu porozumeniu potrieb rodín detí so znevýhodnením a k reflexii možností ich podpory zo strany odborníkov.

Témy sú platné od 1.9.2026 na obdobie AR 2026/2027

doc. PaedDr. Barbora Kováčová, PhD., vedúca katedry špeciálnej pedagogiky a garant štúdia špeciálna pedagogika a pedagogika mentálne postihnutých